

GUSTÁVOVI PAVLOVIČOVI

2. I. 1946

(K osnovám pre vyššiu strednú školu)

Dejepis: Bezpodmienečne bude treba urobiť náčrt (skriptá) z látky, ktorej vyučovanie vyžadujeme. Podľa osnov predpokladáme dosť dokonalé vzdelanie dialektické od našich profesorov, a tí ho nemajú. Pokiaľ viem, doteraz vyučovali dejepis bez vysvetľovania príčinnej súvislosti jednotlivých zjavov s udalosťami a s faktami hospodárskymi a sociálnymi. Nenamýšľajme si, že na základe osnov budú môcť prednášať inakšie. Skriptá musia obsahovať hlavné tézy, podľa ktorých treba vysvetľovať ten-ktorý zjav historický.

História čsl. štátu musí byť napísaná a rozpisaná podrobnejšie. Vplyv ruskej revolúcie na jeho utvorenie. Jeho orientácia a vnútorný vývin po minulej vojne. Liberalizmus hospodársky. Pojem slovenského národa a ľudáctvo. Potom Mníchov. Protektorát a slovenský štát. Boj v zahraničí a doma. Ruský vplyv pri procese obnovovania Republiky atď.

Osnovy stále ponechávajú možnosť vykladať túto najdôležitejšiu časť našej histórie náhodne, podľa súkromného úsudku toho-ktorého profesora.

Ruský jazyk: Uvedomili si autori osnov, že vlastne prvý rok sa vyučuje ruský jazyk i vo vyšších

PhDr. Gustáv Pavlovič (nar. 1907), pred vojnou učiteľ, v SNP pracovník Pover. SNR pre školstvo, po oslobodení PŠO (školská sekcia). Od r. 1947 riaditeľ Výsk. ústavu pedagog., od r. 1953 profesor Vysokej školy pedagog., od 1961 DrSc., od 1977 akademik SAV.

Z listu o. i. vyplýva, že osnovy dejepisu pracovníci PŠO načrtli v duchu historicko-materialistického chápania dejín, pričom k dispozícii boli iba staré učebnice z prvej republiky. Novomeský ako jeden z prvých tu žiada napísať dejiny ČSR z marxistického hľadiska.

1

triedach stredných škôl? Mne sa zdá, že i v týchto triedach tohto roku a vari ešte i na budúci rok sa bude musieť preberať látka nižších tried.

Vo všeobecnosti: Nech si osnovy prezrie dobrý slovenčinár a text poopraví, a to podľa Pravidiel.

Povereník:
L. Novomeský